

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Менеджмент»
2021-2022

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання.

Опитування здобувачів вищої освіти було анонімним і проводилось онлайн через Google-форми.

Анкетування проведено за підсумками навчання у другому семестрі 2021-2022 н.р. за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти».

Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 8 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми, 3 з них - відкритих. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, 3 з них - відкритих.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

Опитування проходили усі здобувачі разом, які навчаються на 1-4 курсах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми за перший семестр 2022-2023 н.р. представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Менеджмент» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1.	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	97,5	2,5
2.	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	45	55
3.	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін?	32,5	67,5
4.	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	27,5	72,5
5.	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	65	35

27,5 % опитаних здобувачів вказали, що зустрічається дублювання змісту матеріалу дисциплін, зокрема у різних напрямках дисципліни «Менеджмент», «Мікроекономіка» та «Економіка підприємств», «Конституційне право» та «державне і регіональне управління», «Лідерство» і «Розвиток управлінських компетенцій», «Вступ до фаху», «Менеджмент» та «Управлінська освіта».

Вважаємо, що в даному випадку, матеріал може бути схожим по цим предметам, але мають розглядатися альтернативні підходи, методики, цілі дисциплін.

В залежності від року навчання здобувачі інформують про те, які саме їх очікування не здійснились:

– Деякі здобувачі не відчувають «насиченості» програми дисциплін. Вони бажають більш глибоко занурення у вивчення питань саме на лекційних та семінарських заняттях, а не самостійно.

– Деякі здобувачі не відчувають себе цілком підготовленими до працевлаштування.

– Не має гарантованого працевлаштування, хоч деякі компанії запрошують на своїх

оглядових лекціях або після практики на роботу вже після 3 курсу.

–Здобувачі вважають, що невелика заробітна плата прямо впливає на якість викладання.

–Мало практичних кейсів на базі реальних підприємств.

–Низький рівень комунікації деяких кураторів зі здобувачами.

–Надання баз практики університетом для проходження практики у крупних транснаціональних корпораціях.

–Необхідно додати практичні дисципліни з формуванням ефективних навичок: «Ораторське мистецтво», «Управління конфліктами», «Просування компанії/товарів/послуг у соціальних мережах», фінансова грамотність, «ІТ - технології у менеджменті», «Соціальна психологія», «Діловодство», та інші актуальні практичні дисципліни.

–Також здобувачі вважають за доцільне вилучити наступні дисципліни: філософію, історію, фізичне виховання, облік, деякі дисципліни напряму «Менеджмент», у яких є дублювання інформації.

Слід зазначити, що більшість запропонованих здобувачами тем є складовими вибіркового дисциплін на 2 – 4му курсі.

Із запропонованих заходів, які дозволять покращити задоволеність студентів від освітнього процесу, основними є більше практичних реальних кейсів, відвідини діючих підприємств, запрошення фахівців з менеджменту для проведення лекцій.

3. Результати опитування за анкетною «Якість освіти»

Опитування здобувачів вищої освіти першого рівня за анкетною «Якість освіти» було проведено з метою вивчення стану якості реалізації освітньо-наукових програм.

Опитування проходили разом здобувачі, які навчаються на 1-4 курсах першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент».

Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що студенти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти (71,4%), методи оцінювання та виставлення балів є справедливими (71,4%). Також, відмітили про детальний відгук (зворотний зв'язок) стосовно завдань – 68,6%.

51,4 % здобувачів засвідчили, що під час будь-яких змін у навчальному курсі чи у викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету.

На запитання «Що Вам подобається в університеті?» були отримані такі відповіді:

- Висока кваліфікація викладачів, використання ними сучасних методів навчання, але є деякі викладачі, які не подобаються.

- Система викладання.

- Дружня атмосфера університету.

- Поважливе ставлення до студентів

- Новий зручний корпус.

- Багато міні-кафе, смачна їжа.

- Організація навчального процесу навіть в умовах воєнного стану. Деякі здобувачі вважають, що більшість викладачів дійсно готують студентів до майбутньої практичної роботи, а не дають лише теорію.

- Те, що студентів розуміють і підтримують.

- Ставлення та лояльність викладачів до студентів.

- Зміст та структура навчальної програми в цілому.

- Все, що викладається, у майбутньому знадобиться.

- Багато молодих викладачів, що допомагає комунікації зі студентами.

- Студентське братство.

- Вільний вибір, можливість вільно висловити свою думку.
- Можливість студентам вступати на різноманітні програми ВНЗ інших країн.
- Різноманітні заходи (як творчі, так і наукові), які проводяться в університеті.
- Можливість контактувати з студентами з різних країн світу (під час участі в конференціях та програм обміну).

- Вибіркові дисципліни та загалом можливість обрати деякі дисципліни під свої вподобання чи цілі.

- Лояльність викладачів та адаптивність університету до таких складних умов.

- Розклад.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти переважно віднесли:

- Суб'єктивне відношення до студентів у деяких викладачів, не зовсім справедливе оцінювання.

- Іноді незручний розклад.

- Несвоєчасне подання організаційної інформації.

- Не подобається, що зараз не можна відвідувати заняття оффлайн, але це скарга не до університету.

- Іноді викладачі не дають змогу відпрацювати пропущені заняття, а в умовах війни дійсно існує безліч причин пов'язаних з відсутністю зв'язку і Інтернету. Це веде до складнощів на іспиті.

- Старий ремонт у корпусі на Французькому бульварі.

- Відсутність практики та підготовки до працевлаштування .

- Неорганізованість деяких викладачів, неотримання відповіді на запитання студентів.

- Не завжди оперативна комунікація зі студентами при вирішенні організаційних питань при онлайн- навчанні.

В опитуванні взяли участь 32 здобувачів 1-4 курсів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Менеджмент». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів 1-4 курсів засвідчили наступне:

- «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» – цілком погоджується – 71,4%, частково погоджується – 22,9 %.

- «Я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь» – цілком погоджується – 77,1%, частково погоджується – 20%.

- «Я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін» – цілком погоджується – 28,6%, частково погоджується – 40 %.

- «Я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь» – цілком погоджується – 54,3 %, частково погоджується – 34,3%.

- «Спосіб і методи оцінювання та виставлення балів в університеті є справедливими» – цілком погоджується – 71,4%, частково погоджується – 25,7%.

- «Я отримую детальний відгук (зворотній зв'язок) про мою роботу» – цілком погоджується – 68,6%, частково погоджується – 25,7%.

- «Я отримую цей відгук дуже швидко» – цілком погоджується – 45,7%, частково погоджується – 51,4%.

- «Всі викладачі моєї спеціальності висококваліфіковані та компетентні» – цілком погоджується – 57,1%, частково погоджується – 28,6%.

- «Всі викладачі моєї спеціальності добре організовані та підготовані до занять» – цілком погоджується – 45,7%, частково погоджується – 42,9%.

- «У мене є можливість оцінювати роботу моїх викладачів» – цілком погоджується – 31,4 %, частково погоджується – 37,1%.

- «Я отримую достатньо підтримки і корисних порад щодо мого навчання» – цілком погоджується – 45,7%, частково погоджується – 45,7%.

- «Я маю змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність» – цілком погоджується – 51,4%, частково погоджується – 42,9%.

- «Я отримую корисні настанови та вичерпні консультації, коли мені необхідно робити вибір щодо мого навчання» – цілком погоджується – 48,6%, частково погоджується – 42,9%.
- «Моє навчання належним чином готує мене до сучасної кар'єри за моєю спеціальністю» – цілком погоджується – 48,6%, частково погоджується – 31,4%.
- «Викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання» – цілком погоджується – 62,9%, частково погоджується – 31,4%.
- «Всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття» – цілком погоджується – 51,4%, частково погоджується – 40%.
- «Методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім» - цілком погоджується – 65,7%, частково погоджується – 34,3%.
- «Частку навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою» – 77,1%, частково погоджується – 22,9%.
- «Необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними» – цілком погоджується – 62,9%, частково погоджується – 34,3%.
- «У мене є стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів» – цілком погоджується – 65,7%, частково погоджується – 25,7%.
- «Розклад моїх занять є ефективним та зручним» – цілком погоджується – 54,3%, частково погоджується – 45,7%.
- «Під час будь-яких змін у моєму навчальному курсі чи у викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету» – цілком погоджується – 62,9%, частково погоджується – 37,1%.
- «Я маю доступ до важливої інформації і даних щодо моїх навчальних курсів та успішності» – цілком погоджується – 65,7%, частково погоджується – 34,3%.
- «Я ознайомлений з порядком оскарження результатів заліків, іспитів» – цілком погоджується – 60,7%, частково погоджується – 16,3%.
- «Я ознайомлений з порядком перескладання заліків, іспитів» – цілком погоджується – 82,9%, частково погоджується – 14,3%.
- «Я ознайомлений з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності» – цілком погоджується – 62,9%, частково погоджується – 28,6 %.
- «Я ознайомлений з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті» – цілком погоджується – 54,3%, частково погоджується – 28,6 %.
- «Я ознайомлений з роботою психологічної служби університету» – цілком погоджується – 40%, частково погоджується – 20%.
- «Під час навчання загальне ставлення викладачів до мене було об'єктивним і неупередженим» – цілком погоджується – 82,9%, частково погоджується – 14,3%.
- «Всі навчальні дисципліни за моєю освітньою програмою викладаються українською мовою» – цілком погоджується – 65,7%, частково погоджується – 28,6%.

В цілому анкетування за даним блоком показало, що більшість опитаних здобувачів вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, добре організованими та підготовленими до занять. Аналіз відповідей респондентів щодо можливості отримання консультацій викладача з навчальних питань, свідчить про достатній рівень співпраці та комунікації викладачів зі здобувачами вищої освіти (60-70%). Майже 60% погодилися, що використовуються активні методи проведення занять: дискусії, рольові ігри, робота в малих групах, проекти, індивідуальні та групові презентації тощо. Майже усі опитані здобувачі освіти вказали, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність (70%). Деяке невдоволення та претензії студентів до якості викладання можна пояснити як суб'єктивними, так і об'єктивними факторами, які зумовлені війною. Так, постійні бомбардування негативно вплинули на організацію освітнього процесу через відсутність світла і неможливість провести заняття викладачами або відвідання їх студентами. Відсутність зв'язку негативно вплинула на швидкість реагування на запити студентів. Крім того, загальна тривожність знизила показники задоволеністю від учбового процесу. Також, під час військового стану у перші місяці викладачі не мали можливості проводити екскурсії на підприємства, або часто залучати фахівців до освітнього процесу.

За результатами опитування сформовано такі **пропозиції** щодо покращення змістового складнику освітньо-професійної програми:

1. Покращити роботу кураторів з кураторськими групами.
2. Покращити співпрацю з підприємствами, проведення екскурсій на підприємства, залучати фахівців – практиків при проведенні лекцій або семінарських занять.
3. Надати рекомендації викладачам дати можливість асинхронно відпрацьовувати пропущенні заняття.
4. Строго дотримуватись розкладу індивідуальних консультацій та перескладань онлайн.
5. Адміністрації факультету та працівникам деканату більш оперативно сповіщати про зміни в організації освітнього процесу.
6. Активізувати профорієнтаційну роботу.
7. Активізувати контакти з випускниками минулих років для формування мотивації та наочнення результатів навчання на ОП «Менеджмент» для здобувачів, які досі не сформували остаточне розуміння обраної професії.